GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe treĭ lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Epistolĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscriptele nu se retrămitŭ.

Nr. 228 — Sâmbătă, 17 (29) Octomvre. — 1887.

Brașovŭ, 16 Octomvre 1887.

La marele banchetŭ, ce s'a arangiatŭ în Turinŭ în onórea ministrului-președinte italianŭ Crispi, acesta a rostitŭ discursulŭ, care era așteptatŭ cu mare încordare nu numaĭ în Italia, ci și afară de Italia.

Enunciațiunea luĭ Crispi se aștepta cu nerăbdare, pentru că lumea vrea sĕ afle din gura luĭ ce s'a făcutŭ la Friedrichsruhe. Scimŭ că întrevorbirilorŭ ministrului italianŭ cu principele de Bismarck li s'au datŭ de către pressa europénă, și mai alesŭ de către cea germană, mare importanță. S'a susținutŭ între altele că Italia a încheiatŭ strînsă alianță cu Germania pentru tóte eventualitățile și se lățise părerea, că acéstă alianță ar fi îndreptată în contra Franciei și a Rusiei.

Crispi vine acum și se pronunță cu cea mai mare hotărîre și franchețŭ asupra negociărilorŭ sale cu principele de Bismarck, dér numai în genere, fără de a destăinui ceva din amĕnuntele acestorŭ negociărĭ. Alianța Italiei cu Germania, dice elŭ, nu este îndreptată în contra nicĭ uneia dintre puterĭ și maĭ puținŭ în contra Franciei față cu care a fostŭ întotdéuna lealŭ, căcĭ Francia e destinată a împărtăși cu Italia aceeași sórte în bine și în rĕu. Scopulŭ alianței este numaĭ și numai susținerea păcii, și décă la Friedrichsruhe s'a făcutŭ vre-o conjurațiune, acésta n'a fostŭ decâtŭ o conjuratiune în favórea păcii.

„Amŭ făcutŭ Europei unŭ mare serviciu!" Cu aceste cuvinte, ce s'au rostitŭ la despărțire în Friedrichsruhe, caracteriséză Crispi scopulŭ alianței ce a încheiat'o elŭ cu cancelarulŭ germanŭ.

Iată pe scurtŭ cuprinsulŭ acelei părțĭ din vorbirea ministrului-președinte italianŭ, care se ocupă cu afacerile esterióre ale regatului:

„Spre a puté sĕvîrși reformele din lăuntru pacea înlăuntru și în afară este o condiție neapĕrată de lipsă. In ce privesce cea dintâiu n'avemŭ a ne teme de nimicŭ, poporulŭ italianŭ fiindŭ din cele mai înțelepte și liniștite. Ce privesce însĕ pacea internațională, guvernulŭ își dă silința de a-o susținé și a-o întări. Italia este în relațiunĭ amicabile cu tóte puterile, deși cu unele dintr'însele susține raporturĭ mai intime. Aliată pe continentŭ cu puterile centrale și pe mare lucrândŭ în înțelegere cu Anglia, Italia cu tóte acestea nu și-a alesŭ unŭ scopŭ prin care s'ar puté simți amenințate celelate state."

„Călĕtoria mea din urmă la Friedrichsruhe a produsŭ o mare mișcare în opiniunea publică a Franciei, din norocire însĕ acéstă mișcare n'a sguduitŭ încrederea guvernului francesŭ, care cunósce lealitatea intențiunilorŭ mele. Siste mulŭ nostru de alianță are prin urmare de țintă apĕrarea ear nu atacarea, ordinea ér nu turburarea; acestŭ sistemŭ este favorabilŭ pentru Italia și pentru interesele generale. Italia nu este în Europa singurulŭ statŭ care doresce susținerea păcii."

Crispi amintesce după aceea că Germania urmăresce acelașĭ scopŭ și-lŭ înfățișéză pe Bismarck ca pe unulŭ, care dela începutŭ a fostŭ amiculŭ Italiei. Deja de multŭ ideile și sentimentele luĭ suntŭ în consonanță cu ale luĭ Bismarck; astădĭ însĕ acéstă conglăsuire a devenitŭ și mai puternică.

S'a disŭ — adause Crispi — că în Friedrichsruhe dênsulŭ ar fi conspiratŭ cu cancelarulŭ germanŭ; acésta este adevĕratŭ, numaĭ că conspirațiunea s'a făcutŭ pentru pace, și tuturorŭ acelora, carĭ voescŭ pacea le este permisŭ a lua parte la acéstă conspirație. Din tóte cuvintele memorabile, câte i s'au adresatŭ îi permite discrețiunea, dice Crispi, de a aminti numai cele ce s'au vorbitŭ în momentulŭ plecăreĭ sale. Acestea suntŭ: *„Am adusŭ Europeĭ unŭ serviciu!*

Italia, dice Crispi mai departe, vré pacea, pretinde însĕ totdéuna și dreptatea. Acésta esplică actuala politică a Italiei în favórea autonomiei statelorŭ și a naționalităților balcanice, carĭ nu vorŭ uita nicĭodată sprijinulŭ ce li'lŭ dă Italia. Spre a înmulți legăturile de pace, Italia stăruesce pentru reînoirea tractatelorŭ de comerciu cu Austro-Ungaria și Francia și speră că nu-i va fi greu de a reînoi pe amêndouĕ. Deórece însĕ Italia voesce o pace cu onóre, ea se pregătesce de a rĕsbuna în Africa pe morții dela Dogali. Nu voimŭ, dice Crispi, nicĭ aventurĭ, nicĭ rĕsboiu de cucerire, voimŭ numai ca între colonia nóstră și între Abisinia sĕ se stabiléscă linia de demarcațiune necesară pentru siguranța nóstră; décă se va întêmpla acésta, Italia va deschide bucurosŭ fruntariile sale mărfurilorŭ abisiniene.

Crispi încheiă discursulŭ sĕu c'unŭ apelŭ căldurosŭ la patriă și la Rege.

Din aceste declarațiunĭ ale șefului guvernului italianŭ resultă, că dênsulŭ nu a luatŭ la Friedrichsruhe angajamente nicĭ față cu Francia, nicĭ în cestiunea bulgară. Politica orientală a Italiei nu va fi îndreptată — asigură Crispi — nicĭodată în contra autonomiei naționalitățilorŭ din Balcanĭ.

Crispi s'a maĭ ocupatŭ în discursulŭ sĕu și de afacerile interióre ale Italiei, dér asupra acestora s'a pronunțatŭ cu multă reservă. Numai în ceea ce privesce relațiunile cu Vaticanulŭ a protestatŭ categoricŭ în contra insinuării, că dênsulŭ ar puté sĕ sufere ca vr'una din puterĭ sĕ se amestece în aceste relațiunĭ. Dér la partea acésta a discursului luĭ Crispi vomŭ mai reveni.

Pentru acuma mai observămŭ numaĭ, că după ce Crispi a vorbitŭ așa de multŭ de pace și de asigurarea ei, a terminatŭ discursulŭ sĕu cu-o declarare de rĕsboiu la adresa Abisinienenilorŭ dicêndŭ că „Italia se pregătes e a rĕsbuna pe morții dela Dogali"

Nu cumva acéstă apostrofă către Abisinia sĕ fiă ominósă și pentru pacea europénă!

De sub Meseșulŭ Ardealului, (Sĕlagiu) O tomvre 1887.

»Principiis obsta....«

III.

Kulturegyletulŭ cu scóla sa comunală din Buciumĭ pân' acum, harŭ bravului poporŭ și conducĕtorilorŭ sĕi, nu prosperéză de feliu, așa câtŭ din satŭ nicĭ unŭ Românŭ nu este în acéstă reuniune; totŭ ce e suntŭ vre-o 2 din Rĕstolțŭ și vre'o 2 din Agrișiu. Ce sĕ fiă óre causa? Au dóră în satele astea sĕ nu fiă scolĭ romăne confesionale? — Din acestŭ incidentŭ inspectorele de scóle Kerekes Jósef nu se rușină a amenința comuna, că de acum înainte și Românii greco-cat. vorŭ plăti pe séma scólei comunale arunculŭ de 5% după darea directă, deși în Buciumĭ se află scólă bună cu 2 classe. — Bunŭ e Dumnedeu, însĕ și poporulŭ basându-se pe lege va stărui ca acelŭ aruncŭ sĕ lŭ foloséscă scóla sa, căcĭ la asta are totŭ dreptulŭ.

Mai rĕu stămŭ cu Trăsnea (Ordögkut), altă comună mare curatŭ românéscă de ritulŭ gr. or. Aicĭ Kulturegyletulŭ a pusŭ temeiulŭ parochielorŭ maghiare, carĭ se vorŭ înființa de acum înainte prin „remaghiarisare" și și-a instituitŭ unŭ preotŭ bine dotatŭ, care apoi sĕ-i conducă pe cei neofiți. — Așadéră astă parochiă română gr. or. are pusă sula în cóste și prin asta totŭ Submeseșulŭ e luatŭ sub epitropia Kulturegyletului. Atâta nu-i destulŭ; ca biciulŭ sĕ aibă și plésnă au deschisŭ și o scólă de băieți froebeliană, deși Maghiarĭ în comună nu'sŭ nicĭ 3, éră copii maghiarĭ nicĭ sub totŭ Meseșulŭ nu'sŭ 5. — Poporulŭ comunei din instinctŭ naturalŭ se feresce de ea. — Dér e baiu, că preotulŭ loculuĭ Irodion Labó, de altcum pân'acum cunoscutŭ ca Românŭ bunișorŭ, (să nu) pricepe, orĭ nu vré sĕ-șĭ pricépă chiemarea. — Acéstă scólă neconfesională, în care numai prunci românĭ potŭ sĕ umble, e o bubă deschisă pe corpulŭ satului, care décă nu se va lecui de cu bunŭ timpŭ, póte sĕ înveninéze totŭ trupulŭ. Déră nicĭ de folosŭ nu ne póte fi, pentru-că băiatulŭ românŭ de 3—4 anĭ în acea scólă nicĭ românesce nu aude, nicĭ ceva bine despre națiunea sa; ci chiar din contră, aceea e menită a face pe băieți sĕ-șĭ uite de sine și de mama sa națiune. Decĭ acolo sufletulŭ unui băiatŭ de Românŭ numai înveninа se póte, déră a se cristalisa nicĭdecum. — Aste atâta-sŭ de chiare încâtŭ numai orbulŭ nu le vede, și chiar sĕ nu le scimŭ noi, ni-le spune pamfletulŭ bietului dascălŭ Todorŭ Daniel scrisŭ și respective descrisŭ la poruncă!

Și cu astfelŭ de periclu ce face inteligința comunei, ce mai alesŭ preotulŭ Irodionŭ Labó chematŭ spre a-șĭ conduce poporulŭ la limanulŭ mântuinței? Étă ce: înainte de deschiderea acestei scolĭ fatale, în o Dumînecă anunță în Biserică: „Ómenĭ bunĭ, vĕ facŭ cunoscutŭ că scóla ungurésca din satŭ s'a deschisŭ, și décă nu vețĭ grăbi a vĕ înscrie prunciĭ, vor veni alții de prin satele vecine și ai voștri nu vorŭ încápé". — Poftimŭ cultură, poftimŭ apĕrarea causei naționale! Óre domnulŭ Irodionŭ Labó este atâtŭ de simplu încâtŭ sĕ ne cugete pe noi atâtŭ de proști de sĕ nu vedemŭ că elŭ prin astfelŭ de vorbe palam et publice face pe părinții de Românŭ ca prunciĭ sĕ și-i dea la scóla maghiară? Au deschiderea scólei maghiare e de a se anunța în biserica română? De când și cu ce poruncă? Ore domnulŭ preotŭ, ca lumina și sarea comunei, sĕ nu scie că inima curată a băețilorŭ de Românĭ nu trebue îmbătată cu doină înșinorată? sĕ nu scie óre că orĭ și ce cultură numai în limba maternă se póte însuși? Eu nu credŭ. Ce-o sĕ fiă totuși causa lașității, ba chiar a încuragiării indirecte la o faptă atâtŭ stricăcióсă? nu potŭ găci; ci vomŭ fi cu atențiune, și ce nu scimŭ acuma, póte vomŭ sci mai apoi,

Ca-dĭ a dice că a îndemna pe părinții de românĭ a-și da prunciĭ la o scólă maghiară, unde nicĭ botcă românéscă nu se aude, măcarŭ că băiatulŭ nicĭ o botcă ungurésca nu scie, e lucru culturalŭ — mi-sĕ pare lucru prea străinŭ și forțatŭ. Ca-dĭ de cultură sĕ poțĭ afla acolo unde profesorulŭ vorbesce în o limbă care nu o-ai auditŭ de când e lumea? și nicĭ în satŭ, nicĭ a casă nu-o scârție nimenĭ? și nicĭ în viéța practică nu va sĕ-i iea nicĭ unŭ folosŭ? Eu ținŭ că nicĭ una, ci aceea o sĕ fiă o târbăcélă, o confusiă în capulŭ bietului pruncŭ, de o sĕ-i mérgă tótă pofta de a învĕța încă și mai târdiu. Apoi toțĭ ómenii didacticĭ sciu, că băiețiĭ de 4—5 anĭ nicĭ în limba lorŭ maternă încă nu-sŭ capabilĭ de a progresa!

Așa stândŭ lucrulŭ: ce a păcătuitŭ bietulŭ poporŭ și copilulŭ de Românŭ de elŭ vine condamnatŭ a-șĭ întortoca limba și mintea în o limbă luĭ și construcției graiului luĭ străină? Nu potŭ pricepe! Óre sĕ fiă la mijlocŭ și aci o trébă slabă? sĕ stămŭ óre în față cu ómenĭ de doi banĭ în treĭ pungĭ? Vomŭ observa și nu vomŭ întârdia a comunica publicului românŭ bine simțitorŭ.

Ce sĕ dicŭ despre comunele curatŭ române: Bodia, Bosna, Vașcapĕulŭ, Păușa, Ungurașulŭ, Titișa, Stâna, Giaculŭ, Romița etc. etc. pe unde treaba școlară e așa dicêndŭ numai în fașă? Dsu aicĭ sub Meseșŭ atâtŭ veneratele consistorie cătŭ și M. O. D. protopopĭ și preoțĭ iși potŭ câștiga laurĭ neperitorĭ pe terenulŭ învĕțămêntului, căcĭ altŭ terenŭ de activitate abia nĭ-a mai rĕmasŭ.

Sĕ vadă consuliĭ eclesiasticĭ și cei chemațĭ ca nu cumva școla și biserica sĕ sufere dauna ireparabilă. Incă nu e târdiu. Kulturegyletulŭ, ce e dreptŭ, nĭ-a înțepatŭ și pe noi ceștĭ de sub Meseșŭ, dér pare-mi-se că înțeparea și luĭ i-a cam

strepeḑitŭ dinţii, şi bunŭ e Dumneḑeu totŭ strepeḑiţi vorŭ rĕmâné. Dérâ proverbulŭ latinŭ: „*Principiis obsta, sero medicina paratur cum iam per longo invaluere mores*“ nu e de uitatŭ nicĭ una dată ci de ţinutŭ totdéuna înaintea ochilorŭ.

Price.

Unirea Macedoniei şi Albaniei.

In unele ḑiare europene găsimŭ nisce revelaţiunĭ despre unŭ planŭ privitorŭ la unirea Macedoniei cu Albania într'unŭ statŭ independentŭ. O familiă macedonénă cu vaḑă şi avere mare, de origine albaneză, ar fi chemată a întemeia dinastia domnitóre a noului statŭ.

Pretenţiunile Greciei au sĕ fiă satisfăcute prin cedarea districtului Janinei, ér pretenţiunile Serbiei prin cedarea districtului Pristina; Bulgaria încă nu va fi cu totulŭ desamăgită în speranţele sale, ci va primi partea de moştenire macedonénă întinḑêndu-se până la Marea egeică, în vestŭ până la Mesla şi în ostŭ până la Mariţa.

Nu scimŭ întru câtŭ acestŭ planŭ corĕspunde adevĕrului, dér atâta se póte privi ca sigurŭ, că pentru unirea Albaniei şi Macedoniei într'unŭ statŭ, care sĕ fiă o puternică stavilă contra întinderei Slavismului, se lucréză de multŭ.

Ministrulŭ Brătianu la Friedrichsruhe.

„Neue Freie Presse“, ediţiunea de séra dela 26 Octomvre n. comunică în revista sa politică, că ministru-preşedinte românŭ Brătianu ar avé intenţiunea sĕ visiteze pe prinţulŭ Bismarck în Friedrichsruhe. In Berlinŭ se crede, că scopulŭ călĕtoriei este sĕ se reînoiască învoiala României pentru alipirea ei la alianţa germano-austriacă, învoială care espiră peste curêndŭ. Spre acelaşi scopŭ, ḑice fóia vieneză, a fostŭ Brătianu acum doi anĭ la Berlinŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Altă scrisóre fişpănéscă, a treia, adresată ministrului de interne a eşitŭ la ivélă. „Budp Tgblt‹ ḑice că i s'a arătatŭ o scrisóre a fişpanului din Komorn Iosif de Zuber către ministrulŭ Orczy, care nu e mai puţinŭ interesantă ca scrisorile fişpanilorŭ comitatelorŭ Somogy şi Timişóra. Fişpanulŭ se ocupă totŭ de alegerĭ şi se plânge de candidaţii partidei guvernamentale. Intre altele observă că candidatulŭ guvernamentalŭ Paulŭ Ordody „deşi e bogatŭ, puţinĭ banĭ însĕ vrea sĕ cheltuéscă şi că e necondiţionatŭ necesarŭ sĕ trimétă la Komorn celŭ puţinŭ 6000 fl.“ Scrisórea conţine şi o însemnare de acele persóne, care au primitŭ banĭ pentru scopurĭ electorale. — Ce corupţiă!

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de finanţe a presentatŭ camerei deputaţilorŭ unŭ *proiectŭ de lege* prin care modifică unele disposiţiunĭ ale *legii timbrelorŭ*, sporindŭ veniturile statului. Foile ungurescĭ, chiar cele guvernamentale, speră că prin noua modificare se va reduce taxa de timbru pentru unele inserate în ḑiare, ca anunţurĭ de închiriatŭ, de lecţiunĭ etc., dela 30 cr. la 10 cr., făcêndŭ prin acésta publicului posibilă inserarea mai désă. In acestŭ casŭ statului nu i se împuţinéză nicidecum venitele.

—x—

Cu ocasiunea instalaţiunei noului fişpanŭ alŭ *Caraşŭ-Severinului*, românofagulŭ Iakobffy, în vorbirea sa de inaugurare ḑise, că ›va respecta drepturile autonome ale comitatului, întru câtŭ ele nu colidéză cu interesele statului şi educaţiunea naţională a poporului‹. Celŭ ce scie, că Ungurii se identifică cu statulŭ şi că pe tóte popórele le consideră ca naţiune ungurésca, îşĭ póte închipui cum va fi „respectată‹ autonomia comitatului şi educaţiunea naţională a Românilorŭ, carĭ facŭ poporaţiunea acelui comitatŭ. Mai ḑise fişpanulŭ, că ›educaţiunea patriotică a poporului nu silesce pe nimenea sĕ abḑică la naţionalitatea sa‹. Cu alte cuvinte, sciindŭ ce înţelegŭ Ungurii prin vorba ›patriotŭ‹, poţi fi Românŭ, dér sĕ vorbescĭ unguresce şi sé jocĭ ceardaşŭ. Şi cum că aşa le înţelege şi fişpanulŭ din vorbă, ni-o dovedesce faptulŭ că în acea şedinţă de instalare voindŭ sĕ vorbéscă şi d. Brediceanu, dér românesce, fişpanulŭ părăsi sala între protestele vii ale Românilorŭ de faţă. — Ce bobocŭ de fişpanŭ! E datoria Românilorŭ însĕ, ca orĭ când vorŭ ave a face cu fişpanulŭ, sĕ'i vorbéscă *numai* românesce. Décă'i place, ér décă nu, n'are decâtŭ sĕ cedeze loculŭ unuia pe care graiulŭ românescŭ nu-lŭ supĕră.

—x—

De câteva ḑile petrecŭ în *Borgo-Prundŭ* câţiva geologĭ streinĭ, carĭ din însărcinarea unui consorţiu avutŭ facŭ cercetărĭ spre a găsi comorile ce le ascunde acestŭ mare şi frumosŭ terenŭ. Cercetările au isbutitŭ până acum, găsindu-se marĭ deposite de cărbunĭ de piétră nu departe de Borgo-Bistriţa. Probabilŭ că se vorŭ găsi şi deposite de metale.

—x—

In *Borgo-Mureşenĭ* tăindŭ unŭ locuitorŭ nuele de salciă într'o grădină din faţa cârciumei, dete peste unŭ capŭ de omŭ şi o mână, care deja erau în parte mâncate de cânĭ. Autoritatea locală făcêndŭ cercetărĭ, se constată, că aci a fostŭ îmormêntată nóptea pe la suprafaţă o femeiă omorîtă, probabilŭ de către Ceangăii călĕtorĭ, ca sĕ scape de ea în drumulŭ celŭ greu ce aveu de făcutŭ. Casulŭ s'a arătatŭ judecătoriei.

Afacerea scólei de fete din Sibiiu.

Ca rĕspunsŭ la articululŭ nostru, în care ne-amŭ pronunţatŭ asupra acestei neplăcute afacerĭ, amŭ mai primitŭ informaţiunĭ obiective, cărora ne simţimŭ datorĭ a-le da locŭ.

Incepemŭ aḑi cu publicarea următórei corespondenţe, ce ne vine dela unŭ membru alŭ comitetului Associaţiunei:

Sibiiu, 23 Octomvre n. 1887.

In N-rulŭ 222 alŭ preţuitului ḑiarŭ ce redactaţi veniţi şi D-vóstră a vĕ da verdictulŭ asupra strămutărilorŭ ce s'au întêmplatŭ la scóla de fete a Associaţiunei Transilvane.

Vĕdŭ că nicĭ D-vóstră nu v'aţi putută deplinŭ informa despre adevĕrata stare a lucrului din comunicările tendenţióse cu carĭ şi-a alarmatŭ ›Tribuna‹ pe cetitorii sĕi. Decĭ, considerândŭ că Comitetulŭ Associaţiunei nu credŭ sĕ se dimită la polemii ḑiaristice cu „Tribuna“, mai alesŭ după ţinuta ei neromânéscă observată în acéstă causă, ci îşĭ va reserva justificarea pentru uniculŭ forŭ competentŭ — pentru adunarea generală a Associaţiunei, — sĕ-mĭ daţĭ voiă sĕ vĕ dau eu informaţiunĭ esacte, esacte încâtŭ privescŭ faptele, dér la tóte datele nu mĕ potŭ provoca, pentru că deşi sunt membru alŭ Comitetului, membru care am participatŭ la aducerea concluselorŭ din cestiune, mie nu-mĭ stau la disposiţiă tóte documentele din archiva Comitetului precum vĕdŭ că lĭ au statŭ celorŭ ce s'au produsŭ prin ›Tribuna‹, carĭ deşi n'au participatŭ la şedinţe, nu numai comunică documente de ale Comitetului, dér sciu şi chiar cine a făcutŭ cutare şi cutare propunere în şedinţele Comitetului.

Vorbiţĭ şi d-vóstră despre conflictulŭ ivitŭ între „*personalulŭ didacticŭ*“ şi direcţiunea scólei, şi între Comitetulŭ Associaţiunei. Acésta nu este esactŭ, căcĭ conflictulŭ, décă se póte numi astfelŭ, a esistatŭ numai între directorulŭ interimalŭ onorarŭ de studii D-lŭ Dr. D. P. Barcianu şi directóra internatului D-şóra baronesă Elena Poppŭ de o parte şi între Comitetŭ de altă parte.

Nicĭ D-lŭ Dr. Barcianu însĕ nicĭ D-şóra baronesă Poppŭ *n'a propusŭ nicĭ unŭ studiu* în scóla Associaţiunei, ci ei au condusŭ numai, unulŭ scóla, cealaltă internatulŭ, — ér adevĕratulŭ corpŭ didacticŭ au fostŭ „profesorii şi profesóra,“ de toţĭ 4 inşĭ carĭ n'au participatŭ la *grevă*. Nu are locŭ decĭ întrebarea ce vĭ o puneţĭ „că cine pórtă vina, că scóla a fostŭ espusă de a fi ›deodată părăsită de *personalulŭ ei didacticŭ* şi dirigentŭ?“ căcĭ numai „personalulŭ dirigentŭ‹ a părăsit'o, şi ca fiăcare Românŭ nepreocupatŭ sĕ-şĭ pótă face judecată chiară ›cine pórtă vina“ pentru acésta, îmĭ iau voiă a espune lucrulŭ aşa cum s'a petrecutŭ.

Anulŭ scolarŭ trecutŭ a fostŭ primulŭ anŭ alŭ acestei scóle. A fostŭ unŭ anŭ de probă în care, după natura lucrului, fără de a se fi putută norma tóte în detailŭ, s'au pusŭ la cale tóte după cum s'a putută, şi după împrejurările nóstre s'a făcutŭ unŭ bunŭ începutŭ.

Pracsă, încâtŭ privesce scólele *civile*, noi n'amŭ avutŭ, căcĭ până aci scóle civile românescĭ *n'au esistatŭ* nicĭ de băeţĭ nicĭ de fete, amŭ fostŭ avisaţĭ decĭ numai la noi, ca apoi din esperienţa ce o vomŭ face, sĕ ne perfecţionămŭ scóla, ca sĕ devină cu timpulŭ o scólă de modelŭ, precum trebue sĕ fiă o scólă a tuturorŭ Românilorŭ.

După lege, profesorii scólelorŭ civile trebue sĕ fiă anume cualificaţĭ pentru acestea, ér esamenulŭ de cualificaţiune au sĕ-lŭ facă la o comisiune instituită anume spre acestŭ scopŭ în *Budapesta* pentru întregŭ teritoriulŭ Ungariei.

Comitetulŭ a publicatŭ concursŭ pentru posturile de profesorĭ şi de douĕ profesóre, dintre carĭ unulŭ avea sĕ fiă şi directorŭ de studii, ér una şi directóra internatului, ceea ce este în consonanţă şi cu *statutulŭ de organisare* alŭ scólei, aprobatŭ prin guvernŭ.

Concurenţĭ cu esamenulŭ recerutŭ pentru scólele civile nu s'au arătatŭ, pentru că în trecutŭ, din lipsa acestorŭ scóle, nicĭ unŭ Românŭ n'a reflectatŭ la asemenea esamene, din aceia însĕ, carĭ după lege suntŭ cualificaţĭ de a puté pune esamenulŭ specialŭ, a alesŭ Comitetulŭ 3 profesorĭ, toţĭ cu studii academice, şi o profesóră, ér *ca sĕ pótă avé de directóră a internatului*, care în prima liniă are de a conduce educaţiunea copilelorŭ de internatŭ, pe d-şóra baronésă Elena Poppŭ, a ales'o pe dênsa de directóră *absolvându o de îndatorirea statutară de a şi propune în scólă.*

Fiind-că toţĭ profesorii erau începĕtorĭ, Comitetulŭ cu abatere dela statutŭ n'a denumitŭ de directorŭ nicĭ pe unulŭ dintr'ênşii, ci în modŭ interimalŭ a concredutŭ cu afacerile directorelui pe secretarulŭ sĕu alŭ II. pe d-lŭ profesorŭ seminarialŭ Dr. Daniilŭ P. Barcianu, denumindu-lŭ totodată şi de delegatŭ.

Cu acestŭ personalŭ s'a instalatŭ scóla care până când profesorii vorŭ depune esamenulŭ specialŭ de cualificaţiune, din partea ministeriului de culte se considera numai de scólă privată.

FOILETONU.

O NÓPTE TERIBILĂ.

de Maurice Reynold, traducere de Ioanŭ E. Prodanŭ.

(Urmare.)

Ioana era, de sigurŭ, dispusă a iubi pe d-lŭ de Roncy; însĕ acésta era, fără îndoială, o iubire fără vr'o reuşită posibilă. Acesta nu era unŭ omŭ care sĕ fi putută lua de soţiă o fată sĕrmană; elŭ avea gusturĭ costisitóre; era, de sigurŭ, de vr'o 35 anĭ. . în acéstă vêrstă omulŭ trebue sĕ fiă înţeleptŭ... nu póte sĕ alunece.....

VIII.

....D'odată Rêné se deşteptă din acéstă stare fiindŭ adêncŭ mişcatŭ. Elŭ adormise pe fotoliu înaintea focului. Ore câtŭ timpŭ a dormitŭ? Ca la trei părţĭ din luminare arsese. Ah! orologiulŭ castelului sună patru óre.

Suntŭ patru óre de diminéţă. Foculŭ s'a stinsŭ, e frigŭ; avemŭ sĕ mergemŭ, nu mai e timpŭ sĕ te culcĭ în patŭ.

In momentulŭ în care René îşĭ părăsesce fotoliulŭ, chiar în uşa lui aude unŭ sgomotŭ ciudatŭ; ai ḑice că cineva tîrâsce după sine pe parchetulŭ de lemne unŭ obiectŭ greu. Ce póte sĕ fiă asta, pe la acea óră?

René se vede cuprinsŭ de unŭ sentimentŭ despre care nu-şĭ póte da sémă, unŭ felŭ de gróză amestecată cu curiositate.

Alérgă spre uşa lui şĭ o deschide. ..

Credea că distinge, la óre care depărtare, o femeiă îmbrăcată într'o mantauă albă lungă, care se retrăgea spre bifurcaţiunea culoarului; ea se încovoia, ţinêndŭ braţulŭ înainte, şi se părea că după dênsa tîrâsce, cu marĭ opintirĭ, unŭ obiectŭ ce sĕmĕna cu corpulŭ întinsŭ şi nemişcatorŭ alŭ unui omŭ....

René, cuprinsŭ de gróză, se simte incapabilŭ d'a face vr'unŭ pasŭ... Faţa femeei pe jumĕtate e acoperită de pĕrulŭ ei lungŭ, însĕ junele crede a recunósce într'ênsa pe Ioana...

Unŭ momentŭ, ea s'opresce obosită.... Insĕ prin o nouă sforţare, ea dispare după unghiulŭ coridorului, totŭ trăgêndŭ încă după dênsa îngrozitórea-i sarcină.

Acéstă dispariţiune grabnică a straniei nălucĭ îi redă lui René tótă energia; elŭ ese din odaia sa, şi percurgêndŭ în câteva clipite drumulŭ făcutŭ de femeia îmbrăcată în albŭ, ajunge la unghiulŭ culoarului şi se întórce spre drépta. Dă preste trei uşĭ închise; fară a sta multŭ pe gândurĭ, încércă a le deschide, însĕ tóte resistau...., îşĭ aţintesce urechea, dér n'aude nicĭ unŭ sunetŭ.. .

Ce era sĕ facă? Décă într'adevĕrŭ este Ioana aceea pe care a vĕḑut'o, décă nefericita fată este cumva amestecată în vr'o dramă îngrozitóre pe care elŭ nu cutéză a o descoperi, e datorinţa lui sĕ nu se arate cu nepăsare, faţă cu o întêmplare... alŭ cărei martorŭ este...

Incetinelŭ şi uitându se înapoi la fiecare pasŭ, René se întórse în odaia lui. Lumina-i era în agoniă; aprinde o altă, şi-şĭ lasă uşa puţinŭ deschisă; i se pare că scena nu e încă terminată....

Elŭ aşteptă; trece unŭ pătrarŭ de oră, douĕḑecĭ de minute şi deodată crede că aude unŭ pasŭ sprintenŭ şi uşorŭ care se apropiă.... René se repede spre uşa odăii sale, şi vede că figura cea albă se întórce.

De astă dată nefericita femee înaintéză alergândŭ.... sosesce, este Ioana . . . Trecêndŭ pe lângă tinĕrŭ, ea'lŭ privesce . . . tinĕrulŭ vede faţa vĕnĕtă, şi ochii înholbaţĭ de gróză.

René nu uită nicĭ decum privirea ce Ioana o aruncă asupra lui, privire, care esprima cea mai înspăimêntătóre teróre morală.

Ioana se oprì o clipă, apoi când René voi a i pune mâna pe braţŭ, ea se depărtă ca şi când ar fi arsŭ o unŭ focŭ, dedŭ unŭ ţipĕtŭ de gróză şi dispăru ca unŭ fulgerŭ. Ea se vĕḑu éraşĭ în odaia sa, ce era situată lângă scărĭ, intră în ea, închise uşa, şi René, care o urmărise, auḑi cum a încuiat'o pe din lăuntru . . . .

Tinĕrulŭ turburatŭ, tremurândŭ din tóte membrele, intră în odaia sa şi căḑu încremenitŭ pe fotoliu.

După statutulŭ de organisare, Comitetulŭ îşĭ esercéză dreptulŭ sĕu de supraveghiare prin unŭ *delegatŭ alŭ sĕu.* De sine se înţelege că între împrejurărĭ normale *delegatulŭ*, care are de a supraveghia totulŭ, prin urmare şi pe directorulŭ, nu póte fi totodată şi directorŭ.

Domnulŭ Dr. Barcianu la tótă întêmplarea a adusŭ unŭ sacrificiu, că a primitŭ fără nicĭ o remuneraţiune materială sarcina de directorŭ fiindŭ d-luĭ şi fără de acésta ocupatŭ cu oficiile sale de profesorŭ la seminariulŭ Andreianŭ şi de secretarŭ alŭ doilea alŭ Associaţiunei, şi în decursulŭ anuluĭ a cerutŭ ca Comitetulŭ sĕ-lŭ absólve séu de secretariatŭ séu de directoratŭ, séu de ambele, ér Comitetulŭ l'a absolvatŭ de secretariatŭ fiindŭ acĭ maĭ uşorŭ de înlocuitŭ.

Voindŭ Comitetulŭ a regula tóte afacerile interne ale scólei şi ale internatuluĭ, a esmisŭ din sînulŭ sĕu o comisiune pentru elaborarea unuĭ proiectŭ de regulamentŭ internŭ. Elaboratulŭ acesteĭ comisiunĭ l'a transpusŭ la direcţiunea scolară ca sĕ-şĭ dea opiniunea asupra luĭ. Direcţiunea dimpreună cu corpulŭ profesoralŭ a prelucratŭ acelŭ elaboratŭ şi în formă de proiectŭ l'a subşternutŭ la Comitetŭ pentru pertractare şi staverire. In acelŭ proiectŭ erau normate afacerile — drepturile şi datorinţele — tuturorŭ persónelorŭ carĭ suntŭ şi carĭ funcţionéză în scólă şi în internatŭ. Afară de aceea mai era proiectată şi instituirea unuĭ *postŭ nou de administratorŭ*.

Comitetulŭ, din considerare la mărginitele sale mijlóce materiale, şi la împrejurarea, că regulamentulŭ nu se face pentru unŭ provisoriu, cum era atuncĭ şi este încă şi astădĭ, până când scóla va avé directorŭ şi profesorĭ definitivĭ, ci pentru unŭ definitivŭ, ér afacerile ce erau proiectate se cadă în sfera de activitate a „administratoreluĭ suntŭ de acelea carĭ are sĕ le împlinéscă directorulŭ şi directóra şi în parte funcţionarii Associaţiunei, n'a aflatŭ cu cale ca sĕ înfiinţeze unŭ postŭ pe care mai târdiu ar trebui sĕ-lŭ desfiinţeze, ci şi-a reservatŭ sĕ dea ajutorulŭ necesarŭ în acéstă privinţă pe altă cale, cassândŭ din proiectŭ disposiţiunile relative la administratorŭ.

Mai era în proiectŭ, că pe guvernante şi pe instructorĭ (profesorii de studiile extraordinare: limba francesă, musică etc.) are sĕ-i denuméscă în conţelegere *directorulŭ cu directóra.* Comitetulŭ a aflatŭ, că instituirea acestorŭ persóne, carĭ se ocupă cu educaţiunea şi cu instrucţiunea copilelorŭ din internatŭ şi din scólă, este tocmai aşa dreptulŭ şi datorinţa sa, ca a representantului proprietarului scólei, precum este şi de a denumi pe profesorii studiilorŭ obligate, şi a modificatŭ proiectulŭ în acelŭ înţelesŭ, *că pe aceştia încă are comitetulŭ sĕ-i denuméscă.*

N'a alteratŭ însĕ întru nimica *dreptulŭ de disciplină* asupra acestorŭ persóne *alŭ directoruluĭ şi alŭ directórei*, ci a aprobatŭ §§. respectivĭ întocmaĭ precum i-a propusŭ direcţiunea; ér modulŭ cum voiesce Comitetulŭ a se folosi de acestŭ dreptŭ, l'a arătatŭ numai decâtŭ a doua di după stabilirea regulamentuluĭ, când suplica uneĭ reflectante la unŭ postŭ de guvernantă, înainte de a decide în meritŭ, *a transpus-o la directorŭ şi directóră,* cu recercarea, ca sĕ poftéscă pe reflectantă a se presenta înaintea dênşilorŭ, şi *dupăce o vorŭ esamina sĕ-şĭ dea părerea asupra cererei dênsei,* — ér pe guvernantă şi pe profesorii de musică instituiţĭ de către direcţiune în anulŭ trecutŭ *i-a susţinutŭ şi mai departe.*

Nu póte fi decĭ vorba de intenţiunea Comitetuluĭ de a ocoli direcţiunea la denumirea guvernantelorŭ, de a denumi persóne carĭ lorŭ póte nu li-arŭ conveni, şi a le micşora autoritatea, — ci e purŭ şi simplu vorbă de *eserciarea dreptuluĭ proprietaruluĭ,* ceea ce Comitetulŭ era datorŭ sĕ o facă şi chiar pentru decorulŭ lucruluĭ, ca nimenĭ sĕ nu-i pótă face imputarea că declină dela sine rĕspunderea încărcând'o în spinarea direcţiunei, care şi fără de aceea este destulŭ de însărcinată cu afacerile administrative şi de conducere ale institutuluĭ.

A pune pe guvernante într'o categoriă cu bonele şi cu servitorii dela internatŭ, pe carĭ şi după statutŭ şi după regulamentŭ are de a-i denumi Direcţiunea, este unŭ jocŭ de cuvinte necuviinciosŭ şi neseriosŭ, şi ceĭ ce o facŭ nu-şĭ dau sémă de ceea ce vorbescŭ, căcĭ pentru părinţii carĭ îşĭ aşédă copilele în internatŭ, nu este mai de puţină însemnătate educaţiunea ce trebue sĕ o capete copilele lorŭ în internatŭ, care înlocuesce familia lorŭ, decâtŭ instrucţiunea ce au sĕ o capete în scólă,— ér educaţiunea este în prima liniă *în mâna guvernantelorŭ* carĭ au sĕ se ocupe cu copilele totŭ timpulŭ ce nu-lŭ petrecŭ ele în prelegerĭ.

Acestea decĭ, precum în familiă aşa şi în internatŭ, trebue sĕ fiă persóne culte, din familii bune, şi întru nimicŭ nu se potŭ considera mai josŭ decâtŭ profesórele, pe carĭ şi în trecutŭ totŭ Comitetulŭ le-a alesŭ, — ér părinţii credŭ că nu au mai puţină garanţă în alegerea efectuită prin Comitetŭ, decâtŭ în instituirea lorŭ prin direcţiune.

S'a mai făcutŭ în proiectulŭ direcţiunei o modificare esenţială, despre care însĕ Comitetulŭ era informatŭ că este dorinţa directoreluĭ, şi anume: că profesorii sĕ-şĭ prepareze tóte lecţiunile în scrisŭ şi sĕ le supună revisuirei directoreluĭ.

Aceste suntŭ tóte modificările făcute de Comitetŭ în proiectulŭ de regulamentŭ internŭ.

(Va urma).

Concentrărĭ de trupe rusescĭ.

„Gazeta Narodowa" e informată în Varşovia, că garnisónele dealungulŭ graniţelorŭ ruso-germane se întăréscŭ. Astfelŭ două regimente de dragonĭ aflătóre în interiorulŭ Rusiei au primitŭ ordinŭ de marşŭ şi deja de patru dile suntŭ pe drumŭ spre a fi de garnisónă în guvernămintele Lomza şi Plock, şi anume în localităţile Lomza, Kutno, Stawek, Szczuczyn, Dobrzyn, Rypin, Mlawa, şi Prasnysk. Totodată a fostŭ dirigeată o brigadă de artileriă spre Suwalki şi Kalwarja; acésta se află deja pe drumŭ spre noulŭ locŭ destinatŭ.

Planurĭ de forturĭ dispărute.

Din cancelaria comandei artileriei de fortăréţă din Przemysl au dispărutŭ Vinerĭ séra şése foi cu planurĭ destinate pentru conducĕtorii de construcţiunĭ, anume planurile privitóre la trei forturĭ. Bănuitŭ de a fi comisŭ acestŭ furtŭ este brutarulŭ militarŭ Wenzel Marek, care vorbesce nemţesce şi boemesce. In urma cercetărilorŭ făcute imediatŭ a doua di Sâmbătă, s'a constatatŭ că Marek fugise. Fiindŭ urmăritŭ, s'a aflatŭ că desertorulŭ a fostŭ vĕdutŭ în haine civile în Jaroslau, ér lângă Miladan a trecutŭ graniţa ruséscă şi acum se află în Rusia, unde va vinde planurile. Unŭ suboficerŭ, Philippi, e arestatŭ. Se dice că şi alte persóne vorŭ cade jertfă acestuĭ delictŭ.

O conferinţă economică.

Societatea economică „Viitorulŭ" din Ploescĭ şi a ţinutŭ Joi în sĕptĕmâna trecută adunarea sa generală de éstŭ anŭ. D. Petrescu, funcţionarŭ la banca „Albina", a ţinutŭ cu acéstă ocasiune o interesantă conferinţă economică, arătândŭ carĭ sunt în practică mijlócele prin carĭ se póte înavuţi cineva. Conferenţiarulŭ dice că prima condiţiune pentru a ajunge la bună stare este cruţarea séu economisarea. Omulŭ sĕ stăruiască a nu face cheltuelĭ peste venitele sale. Nu ochii noştri proprii, ci ochii altora ne ducŭ la ruină. Décă tótă lumea afară de mine ar fi órbă, n'aşĭ mai întreba de haine nouĕ şi mobile frumóse — a disŭ Franklin, ér Românulŭ dice: Cine cheltuesce peste ceia ce câştigă n'are în casă mămăligă. — Sĕ-şĭ îngrijéscă sănĕtatea. Unŭ omŭ sănĕtosŭ, unŭ capŭ limpede mai uşorŭ póte câştiga de câtŭ unŭ omŭ bolnăviciosŭ séu cu capulŭ ameţitŭ. — Sĕ te aplicĭ la ceea ce ai chemare. — Sĕ nu facĭ datorii. „Decâtŭ 12 cămăşĭ din banĭ străinĭ mai bine una din banii meĭ". Cine nu e datorŭ e destulŭ de bogatŭ. Sĕ fi perseverantŭ în afacerile tale. Sĕ nu girezĭ pré uşorŭ pentru alţii, căcĭ te poţĭ ruina. Nu te apuca de multe de o dată, căcĭ nu isprăvescĭ nimicŭ cum se cade. Lucréză cu planŭ. Fă anuncĭurĭ, adecă arétă publicului ce-i poţĭ oferi. Fiĭ omŭ cinstitŭ, omŭ de caracterŭ.

Coferenţiarulŭ, precum ne spunŭ foile locale, a fostŭ aplaudatŭ de numerosulŭ publicŭ care a asistatŭ la conferinţă.

Scirĭ poliţienescĭ. Erĭ dilerulŭ de aci Neculae Suşu vru sĕ trécă în România cu soţia luĭ Dumitru Loga, cu care se pare că stă în relaţiunĭ intime. La scóterea certificatuluĭ de drumŭ dete pe soţia luĭ Loga dreptŭ nevasta sa. Unŭ organŭ poliţienescŭ însĕ, cunoscêndŭ pe ceĭ doi doritorĭ de călĕtoriă şi probabilŭ avêndŭ cunoscinţă despre planulŭ lorŭ, descoperi înşelătoria. Dumitru Loga se duse într'unŭ sufletŭ în biuroulŭ oficiuluĭ de certificate, înhăţă de aripĭ pe »porumbiţa" sa şi aşa îi tăiă pofta de a sbura peste munţĭ. Fĕtŭ-frumosulŭ Suşu însĕ işĭ luă pedepsa meritată.

Furnisărĭ. Camera comercială şi industrială din Braşovŭ face cunoscutŭ, că preliminarele primeĭ căi ferate ungare galiţiane, alŭ fabricei r. ung. de ferŭ şi oţélŭ din Dios-Györ şi alŭ fabricei de maşine a căilorŭ ferate de statŭ r. ung. din Budapesta, asupra materialuluĭ necesarŭ pe anulŭ 1888 se potŭ vedea în biuroulŭ camereĭ.

Ultime scirĭ.

Sofia 15 Octomvre — Deschiderea Adunării s'a făcutŭ astădĭ. Prinţulŭ a pronunţatŭ unŭ discursŭ, care dice între altele:

„Alesŭ în unanimitate de către naţiunea bulgară prinţŭ alŭ Bulgarieĭ, am credutŭ de a mea sacră datoriă d'a veni cu unŭ minutŭ maĭ curêndŭ în noua mea patriă ca sĕ iau frânele guvernuluĭ.

„Iubirea şi devotamentulŭ ce'mĭ atestă vitézulŭ meu poporŭ şi brava mea armată îmĭ dă forţa şi curagiulŭ necesarŭ pentru a mĕ consacra cu totulŭ mareĭ opere naţionale şi pentru a lucra fără pregetŭ pentru propăşirea, gloria şi fericirea scumpeĭ nóstre patriĭ".

Discursulŭ prinţuluĭ atinge în treacĕtŭ întărirea simpatiilorŭ Sultanuluĭ şi alŭ marilorŭ puterĭ pentru Bulgaria.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Ce vĕduse? Cine era acestŭ omŭ, în aparenţă fără suflare? Martorulŭ, căruĭ misterŭ înfiorătorŭ fusese elŭ?

In fine, se întinse pe patulŭ sĕu şi aţipi.

Avu unŭ somnŭ agitatŭ, şi se deşteptă încă totŭ sub impresia sinistră a nopţii.

Dorindŭ a afla despre ceea ce se petrecuse, se îmbrăcă şi eşi din odaia sa. Privi în drépta şi în stânga; uşa Ioaneĭ era încă totŭ închisă; celelalte erau deschise

René se cobori în sala de mâncare şi acolo află pe doctorulŭ şi pe d-lŭ de Fonteilles îmbrăcaţĭ de vênătóre. Căcĭ era diua, şi avea sĕ se facă o gónă mare în pădure. Puţinŭ după aceea sosesce Maria şi d-na de Brissac, îmbrăcate în celŭ maĭ frumosŭ costum de vênătóre din câte a inventatŭ Redfern.

Marchisulŭ şi cu óspeţiĭ seĭ, abia se aşedară la masă, când étă şi Ioana intră, asemenea în costumŭ de vênatŭ. Ea e fórte palidă, şi spune că sufere d'o migrenă (durere de capŭ) carea îi va trece, cum speréză, îndată ce va eşi la aerŭ liberŭ. Ea se feresce d'a căuta în faţa luĭ René, carele, contra voinţeĭ sale îşĭ aţintea ochii asupra eĭ, elŭ observă micĭ emoţiunĭ nervóse, carĭ agitau faţa şi mânile feteĭ.

— Nicĭ vorbă, dise d-lŭ de Fonteilles, că noi ne simţimŭ maĭ bine ca generaţiunea actuală. Cum se póte, marchisule, ca unŭ omŭ de 30 anĭ, cum e şi d-lŭ căpitanŭ de Roncy, sĕ dórmă până pe vremea asta? E lucru ruşinosŭ!

René încă a observatŭ absenţa oficeruluĭ. Şi privirea luĭ se îndreptă spre Ioana, carea, încă şi maĭ palidă, înzadarŭ se încercă a gusta din cafeaua pe care abia o apropiă de buze, şi o şi puse érăşĭ pe masă.

— Este adevĕratŭ, dise marchisulŭ, eşindŭ cu opintire din obicĭnuita-ĭ stare de visătorŭ, căpitanulŭ a întârdiatŭ. Victore, adause elŭ, adresându-se servitoruluĭ, mergĭ şi spune d-luĭ de Roncy că dejunămŭ.

Servitorulŭ ese.

— Dumnedeulŭ meu, mica mea, îi dise Ioaneĭ d-na de Brissac, ce suferinţe amare aĭ! En în loculŭ d tale, decâtŭ sĕ mergŭ la vênatŭ mai bucurosŭ m'aşŭ culca în patŭ.

— Nu, nu, plimbarea mĕ va recrea.

Insĕ René observă, că Ioana strînge din buze, ca omulŭ care se prepară a încerca vr'o lovitură grózníca.

Ce era sĕ se întêmple?

Dece minute trecŭ; servitorulŭ se întórce avêndŭ faţa cu totulŭ înspăimêntată.

— D-le marchis, borborosi elŭ, e imposibilŭ a trĕzi pe căpitanŭ . . . .

— Cum, încă totŭ dórme?

— Eu . . . eu am încercatŭ a-lŭ rĕdica, dér e de totŭ ţépănŭ . . . . mĕ temŭ sĕ nu fiă mortŭ!

Dómna de Brissac şi Maria scotŭ ţipete, Ioana aprópe leşinată cade pe scaunulŭ sĕu . . . .

Sĕ vedemŭ, sĕ vedemŭ, dice marchisulŭ cu unŭ aerŭ inspăimêntatŭ, asta nu e glumă; astfelŭ de lucrurĭ nu le putemŭ lua aşa de uşorŭ . . . .

Dér doctorulŭ s'a rĕdicatŭ.

— Nu ni-e permisŭ sĕ ne facemŭ glumă din acésta, dise elŭ cu unŭ tonŭ apĕsatŭ. Se póte ca căpitanulŭ sĕ fiă leşinatŭ, şi, fără a perde unŭ minutŭ, eu mĕ voiu sui în odaia luĭ.

Impinsŭ de unŭ sentimentŭ neesplicabilŭ, René asemenea se rĕdică.

— Vréu sĕ te însoţescŭ, dise doctoruluĭ, îmĭ voiu da silinţa a'ţĭ sta într'ajutorŭ.

In acestŭ momentŭ privirea luĭ se întâlnesce cu a Ioaneĭ, carea îi adreséză o mică ameninţare.

Suindu-se pe trepte, doctorulŭ începu a vorbi:

— D-ta scii, îi dise luĭ René, căpitanulŭ m'a consultatŭ de două séu treĭ orĭ în causa morbuluĭ sĕu de inimă, care e fórte invechitŭ. In vr'o câte-va rêndurĭ i-am disŭ: Feresce te de emoţionărĭ, de mişcărĭ violente, căcĭ la din contră veĭ păţi rĕu . . .

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Octomvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	99 10
Rentă de hârtiă 5%	86.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 —
Bonurĭ rurale ungare	103.70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 25
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 80
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinuluĭ	123 25
Renta de hârtiă austriacă	89 35
Renta de arg. austr.	82 60
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135 25
Acțiunile băncel austro-ungare	887 —
Act. băncel de creditŭ ung.	284.75
Act. băncel de creditŭ austr.	283.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9 93
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 40
Londra 10 Livres sterlinge	125 50

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 14 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	93½	9.½
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	91¾	92¼
» » urban (7%)	103—	104—
» » » (6%)	96—	97—
» » » (5%)	87½	88½
Banca națională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.¼	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulu pieței Brașovu

din 28 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.60	Vênd.	8.63
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.90	»	9 95
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.26
Imperialĭ	»	10.21	»	10.25
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA
anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ	de	3— 4 orĭ	10%
„ „	„	5— 8 „	15%
„ „	„	9—11 „	20%
„ „	„	12—15 „	30%
„ „	„	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ			50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ	—	—	—	1.14
	—	9.12	—	—
Timișŭ	—	9.35	—	1.45
Brașovŭ	—	10.12	—	—
	7 20	—	4 01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8 47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Hașfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighișóra	10 53	—	9.02	—
	11.00	—	9.12	—
Elisabetopolo	11 34	—	9 56	—
Mediașŭ	12.03	—	10 37	—
Copșa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blașiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1.23	—	12,33	—
Teiușŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.46	—	4.51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Clușiu	5.21	—	5 56	
	—	6.01	—	6 37
Nedeșdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirișŭ	—	—	—	7.29
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9 34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10.47
Veneția-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare	—	9.11		11.07
	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	—	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2 02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Veneția-Orădii	—	—	—	2 08	—
Fudi-Oșorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriș	—	—	—	5.53	—
Ghirbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedișu	—	—	—	6.20	—
Clușiu	—	10.31	—	6.38	—
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 33	—	—	—	9.16
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1 11	—	—	—	10.—
Uiora	1.18	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2 50	—	—	—	12.34
Blașŭ	3.03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copșa mic	4.01	—	—	—	2.13
Mediașŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigișóra	5.42	—	—	—	4.32
Hașfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8 23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Brașovŭ	9.46	5.37	—	—	9.52
	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	—
	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	1.01	—	4.51
Orăștia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10.27
Paulișŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovațŭ	8.28	—	11 25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok	—	2 32	4 59
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovațŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5.07	6.38	—
Paulișŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8.01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8.55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9 08

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Hațegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Banița	—	—	6.40
Petroșeni	—	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșeni	—	—	6.10
Banița	—	—	6.58
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Hațegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia ALEXI Brașovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ